

in tako bogati in kmeta tirajo naravnost v pogubo. Zadruga, ako bi ne bil pristop k njim obvezen, bi ne mogle dosti pomagati kmetu, da bi dobil ceneje posojilo. K zadrugam, ki imajo nakupovati stroje in pospešiti kmetijstvo, bi pač pristopali bogati kmetje v zadruga, ki bi imele skrbeti, da kmetje dobe ceneje posojila, da zlasti konvertujejo sedanje dolgove, bi pa bogati kmetje ne pristopali, ker posojil sami ne potrebujejo, poroštvo bi jih pa vendar le zadelo.

Kakor se vidi, so liberalci dosegli vsaj za zdaj svoj namen. Vlada je, kakor se kaže, opustila svojo misel na osnovo obveznih zadrug. Za to pa tudi zbornica dotičnega zakona kmalu ne predloži. Pač pa vlada misli delati na to, da se osnujejo prostovoljne zadruga. Dolenjeavstrijski namestnik grof Kielmannseg, je že naročil okrajnim glavarstvom, da naj po svoji moči pospešujejo snovanje prostovoljnih zadrug po kmetih.

Pričakovati je, da bi tudi drugi deželni načelniki posnemali dolenje avstrijskega namestnika, vsaj so pač vsi dobili potrebno navodilo od vlade. Če tudi snovanje prostovoljnih zadrug povsem ne dosega svojega namena, ali vendar je tudi ž njimi kmetom nekoliko pomagano, zlasti bodo pripomogle, da se mej njimi oživi oni združni duh, ki je potreben, če se hoče kmetijski stan obdržati in razvijati o sedanjih težavnih časih. Posebno bi se dalo pri Slovencih veliko storiti v tem oziru. Naš narod ima precej smisla za take naprave, kar kaže že lep napredek naših posojilnic. V tem oziru smo Slovenci pred Nemci, če tudi se poslednji radi ponašajo s svojo veliko kulturo.

Po mnenji dolenjeavstrijskega namestnika naj bi se osnovalo v vsaki občini jedno kmetijsko društvo, katero bi potem pospeševalo snovanje zadrug. Po naših razmerah bi bilo pa najbolje, da se povsod osnujejo podružnice kmetijske družbe, katere bi pospeševale snovanje zadrug. Po Slovenskem se poslednji čas jako pridno snujejo take podružnice, in so že tudi mnogo storile za kmetijstvo. Kmetijska družba sama na vso moč dela na to, da se snujejo take podružnice. Sploh moramo reči, da je poslednje desetletje zlasti na Kranjskem v tem oziru nastalo neko novo življenje. Kmetijska družba je razvila tako delovanje, kakor skoro nobena druga v Avstriji. Še več bode pa lahko storila, ako jo bodo močno podpirali vladni organi.

Veseli nas torej, da se je vlada jela bolj zanimati za kmetijski stan in misli pospeševati snovanje zadrug. Dolžnost kmetovalcev še bolj po zastopnikov narodovih v raznih zastopih je pa skrbeti za to, da se zadruga vedno lepše razvijajo in se jim širi delokrog, da s časom združijo ves naš kmetski stan. Dvomimo pa tudi ne, da bodo naši državni in deželni poslanci silili da, te zadruga postanejo obvezne.

Tudi bode treba gledati, da kmetijske zadruga ne bodo osamljene delovale, temveč, da bodo mej njimi napravile kake zveze. Skušnja nas uči, koliko z večjim uspehom delajo naše posojilnice, odkar se je osnovala zveza

slovenskih posojilnic. Posebno ni misliti, da bi se zavarovanja mogla lotiti jedna sama zadruga, pač bi bilo to mogoče, če se jih več združi v zvezo in si v ta namen pridobe spretnih močij. Če se ne osnujejo deželne zavarovalnice, bode vsekako treba gledati, da si združnim potom vredimo zavarovanje. Pa tudi družih večjih stvari se zadruga drugače ne bode moglo lotiti, da stopijo v zvezo.

Kmetijske raznoterosti.

Kako se odpravi mah na travnikih. Navozi naj se dobre prsti po zimi, kadar je mrzlo. Če pa nimaš prsti, je pa tudi dobro, če travnike posipaš s pepelom ali kajnitom.

Konjski gnoj je gorek in suh. Če svežega prepelješ na peščeno njivo, rastline na njej usahnejo. Dober je pa tak gnoj za mrzlo in težko ilovnato zemljo, katero segreje, da postane rodovitnejša. Če na suhe njive vozimo konjski gnoj, ga moramo vsekako jeseni, mokro njive pa ž njim lahko gnojimo tudi pomladi. Če nimamo njive s težko prstjo, za kakeršno ugaja konjski gnoj, ga pa moramo pomešati z drugim gnojem.

Poučni in zabavni del.

Potopisne črte.

Iz Ljubljane v Ljubljano.

Spisuje Jos. Levičnik.

(Dalje.)

Kmalu od Turanja naprej privozili smo na postajo Dugaresa, ki stoji nekoliko vzvišena nad planoto doline, kjer se razširja vas enacega imena ob vodi Mrežnici. Hrvatske seljanke so jako marljive in pridne. Še po poti grede nosijo šop prediva za glavno ruto, v rokah pa vretence (preslica), in predejo. Ta trud bi ubogim revicam menda rada odzela novodobna kultura, ker je pozidala v Dugaresi mehanično predilnico. Pravijo, da ima v tej tovarni sicer več sto rok dela, glavni dobiček pa se menda steka le v en žep, kakor je sploh navada pri enakih podjetjih. — Na daljni vožnji je bila okolica en čas še prijazna, kmalu pa je postala samotna, iz tal pričelo je štrleti golo kamenje, ki je svedočilo, da smo tu privozili že v kraški svet. Le ena vas kazala se nam je še k levi, namreč Zvečaj ob vodi Mrežnici, potem pa smo kmalu dospeli na postajo Generalski stol. Ta kraj čul sem svoje dni prav pogosto imenovati v Karlovc; sedež je bil menda graničarske stotnije, in stoji ob Jožefinski cesti. Kar me je tu najbolj zanimalo, bil je gorski orjak Klek pri Ogulinu, ki se na tej postaji vprvič zagleda. (Visok je 1183 metrov nad morsko planoto.) Scer mi je on že stari znanec, kajti v dolgo preteklih letih sem mu mnogokrat gledal iz vrh Gorjancev v njegovo golo čelo; a na obliko njegovo, vidno od te strani, bil sem opozorjen že v Karlovc. Ne vem se spominjati, da bi bil o kaki taki gorski podobi že kedaj slišal, še manj pa je videl. Slično je vrhovje Kleka, od te strani gledano, na mrtvaški oder položenemu